

נקודת מבט – קורסי לימוד קצרים בפסיכולוגיית העצמי

איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות מזמין את חבריו ואת קהל המטפלים הרחב לסדרת קורסים קצרים **בזום** המשלבים בין פסיכולוגיית העצמי לבין תחומי טיפול שונים: טיפול זוגי, טיפול בגיל השלישי, טיפול בהפרעות אכילה, טיפול במעשה ההורות וטיפול המשלב בין התערבויות דירקטיביות במצבי חיים מטלטלים לבין פסיכולוגיית העצמי.

בחירת בן/בת זוג כמבנה קבוע בזוגיות מתמשכת

ד"ר רות קמחי

במסגרת הקורס נדון באופן התהוות הזוגיות ובהתפתחותם של תהליכים ראשוניים לכדי הבשלתם בהמשך הקשר הזוגי. הנחת היסוד שבבסיס הדיון שיתקיים במהלך הקורס, היא שזוגיות הינה קשר לא יציב, בשל היותה התחברות וולונטרית לעומת קשרי משפחה אחרים שהינם קשרי דם. הנחה זאת מובילה לחיפוש אחרי המרכיבים אשר הפכים את הקשר הזוגי ליצירה בין אישית קבועה – היא הזוגיות. יש מקום לשער שתהליכים ראשוניים של משיכה הדדית מתגבשים בהמשך הקשר למבנים קבועים אשר מחזיקים את המרקם העדין של הזוגיות. בשנים האחרונות ניכרת השפעה רבת עוצמה של פסיכולוגיית העצמי על תחום הטיפול הזוגי. הכרזתו של קוהוט בדבר הצורך של האדם להיות במטריצה אמפתית בכדי להתקיים, שינתה את ההתייחסות לבני הזוג מבחינת הפונקציה הפסיכולוגית שממלאים אחד עבור השני. במודלים החדשים שהתפתחו בעקבות השפעת פסיכולוגיית העצמי, יש מעבר מראיית בני הזוג כאובייקטים להזדהות השלכתית, לעצמיים אשר מתייצבים אחד עבור השני ומקנים חווית זולת העצמי הנחוצה להתפתחות הפרט והזוגיות. התייצבות זאת, אחד עבור השני, משחקת תפקיד מפתח במשיכה והבחירה הראשונית. העמקה בהבנת הסוגייה עשויה לתת מענה לשאלה באשר לדרך יצירת ה"זוגיות". במהלך הקורס נסקור את הסוגייה משלוש זוויות שונות אשר מתארות את חידת המשיכה הבין זוגית. "זולת העצמי הייחודי" על פי David Shaddock "הקנוניה" על פי Jurg Willi ההעברה הדו מימדית על פי Philip Ringstrom. הקורס יציג תכנים תאורטיים וכן ייכלול שיח ודיון מתוך דוגמאות קליניות והתנסויות אישיות.

תאריכי המפגשים: ימי א', 03/1/21, 10/1/21, 17/1/21, 24/1/21, 31/1/21, 07/2/21

בשעות: 16:00-17:30

המחיר למשתתף: ₪ 450

ד"ר רות קמחי, עובדת סוציאלית, מוסמכת לטיפול משפחתי זוגי והדרכה. בעלת תואר שלישי מאוניברסיטת תל אביב. נושא הדוקטורט בתחום המשבר הזוגי. קליניקה פרטית. בעבר לימדה טיפול משפחתי זוגי באוניברסיטת תל אביב ובאוניברסיטת בן גוריון בנגב. ניהלה את מרכז אלומה בתל אביב. מנחה קבוצות להדרכה/למידה למטפלים מנוסים ובכירים. מדריכה צוותי מטפלים בתחנות ציבוריות. כיהנה כיו"ר ועדת האתיקה וועדת ההסמכה של האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי.

*****

פסיכותרפיה בגיל השלישי – היבטים תיאורטיים וקליניים לאור פסיכולוגיית העצמי

ליאת בר

תבנית חייו של אדם זקן במאה ה-21, כוללת תוחלת חיים ארוכה מאי פעם. ההזדקנות טומנת בחובה אתגרים רבים, פיזיים ונפשיים, הכרוכים בהתמודדות עם שינויים, אובדניים ופרידות. "חינו", כותבת מן (2017) "וברגע מסוים עלינו להיפרד מהורים, מילדים, מחברים, מעבודה, מתפקודי גוף - אם בשל המוות המרחף על ראשו או בשל נסיבות החיים". עלינו להתמודד עם ההבנה כי דברים לא נמשכים לעד. פרויד כתב את מאמרו **על החלופיות** ב-1916, שנה אח"כ כתב את **אבל ומלנכוליה**, אשר דנים באובדן ובאופני העיבוד השונים שלו. ב-1966, **בצורות והתמרות של הנרקסיזם**, מציע קוהוט, חמש התמרות אפשריות של הנרקסיזם הארכאי לכיוון של הנרקסיזם העל-אישי, וביניהן קבלת החלופיות, קרי, יכולתו של אדם לחשוב על ארעיותו. בסדרת המפגשים שלפנינו, נדון בהיבטים תיאורטיים, בליווי דוגמאות קליניות, לעבודת הפסיכותרפיה בגיל השלישי ולהתמודדות שבגיל הזקנה והזקנה המאוחרת: רטרנספקציה אישית, בדידות, אובדניים בתפקודי הגוף והעצמאות, פרידות והיחס למוות. נדון במושגים מפסיכולוגיית העצמי של selfobject, צרכי זולתעצמי, מצבי הצבירה של העצמי (צורה והתמרה), התמרת חלופיות החיים. את המפגשים ילוו קריאת מאמרים וחומר קליני.

תאריכי המפגשים: ימי ד', 6/1/21, 20/1/21, 3/2/21, 17/2/21, 3/3/21, 17/3/21

בשעות: 20:00-21:30

המחיר למשתתף: ₪ 450

ליאת בר, עו"ס ופסיכותרפיסטית. בוגרת המחזור הראשון של התכנית התלת שנתית ללימודי פסיכותרפיה של איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות. מדריכה בתכנית התלת שנתית ללימודי פסיכותרפיה של איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות ובמסגרות שונות. עוסקת מזה 25 שנה בפסיכותרפיה לגיל השלישי, ניצולי שואה ומשפחות שכולות.

*****

הפרעות אכילה בראי פסיכולוגיית העצמי

ד"ר ענבר כץ-באומגרטן וליין רוגב

"לא משאלתו למזון של הילד היא התצורה הפסיכולוגית הראשונה. תחת זאת נטען מנקודת המבט של פסיכולוגיית העצמי, כי מן ההתחלה הילד מתעקש על הצורך שלו בזולת-עצמי-נותן-מזון" (קוהוט, ה. מתוך "השבתו של העצמי").

הפרעות אכילה על ביטוייהן המגוונים מהוות שפה לביטוי חסכים ושברים עימן הנפש מנסה להתמודד כמיטב יכולתה, אך באופן הרסני, הכולל שיבוש אכילה לעיתים עד כדי נזקים בלתי הפיכים ואף מוות. פסיכולוגיית העצמי מציעה גישה תיאורטית וטיפולית תקפה וייחודית להפרעות אלו. הקורס יתמקד במושגי הליבה של פסיכולוגיית העצמי שחלקם מהווים טרנספורמציה של מושגים פסיכואנליטיים מוכרים וחלקם ייחודיים לפסיכולוגיית העצמי בניסיון להציע פריזמה להבנת האופן בו מתפתחת ההפרעה וכיצד ניתן להבין את עצמיותה של הנפש המתמודדת על הזיקה שלה לאחרים משמעותיים בסביבתה. הקורס יכלול קריאה בכתביו של קוהוט וממשיכו תוך התייחסות לאופן בו ניתן להבין וליישם את התיאוריה במרחב הטיפולי דרך דוגמאות של המנחים וחברי הקבוצה.

תאריכי מפגשים: ימי ד', 3/2/21, 17/2/21, 3/3/21, 17/3/21, 31/3/21, 14/4/21, 28/4/21

בשעות: 19:00-20:30

המחיר למשתתף: ₪ 550

ד"ר ענבר כץ-באומגרטן, פסיכולוגית קלינית מדריכה, אחראית קלינית טיפול יום בוגרים במרפאה להפרעות אכילה בביה"ח רמב"ם. ניהול אקדמי (משותף) התכנית לפסיכותרפיה, לימודי המשך ברפואה, טכניון. בוגרת התכנית התלת שנתית ללימודי פסיכולוגיית העצמי של איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות.

ליין רוגב, פסיכולוג קליני מדריך, אחראי היחידה לטיפול יום פסיכיאטרי למתבגרים הדסה ע"כ, חבר צוות ניהול תוכנית ההכשרה למטפלים בהפרעות אכילה בהדסה. בוגר התכנית התלת שנתית ללימודי פסיכולוגיית העצמי של איגוד ישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות.

*****

התבוננות במעשה ההורות ברוח פסיכולוגיית העצמי

רות גת-דוברוב

תחילתו של כל מעשה ההורות היא בפועל: 'להרות': כל מה שמקדים ומכונן את הבריאה החדשה המפציעה לעולם בין אם זה התינוק האנושי, יצירה, מחשבה, המצאה, וכו'. אנחנו ניגע במעשה ההורות האנושי המתחיל מהמרחב הווירטואלי וממשיך במצע שבקרבו מתהווה ונוצר העצמי החדש. בפסיכולוגיית העצמי, נמשיג את מעשה ההורות כנוכחות ייחודית הקרויה: 'נוכחות זולתעצמי' המעניקה לעצמי הנברא את צרכי העצמי החיוניים לכינונו המבני והרוחני. נפתח גם אשנב לאופן שבו מעשה הטיפול בילדים נותן מענה לצרכי העצמי הילדיים החסרים דרך ההתייבבות והנוכחות של המטפלת/ כזולתעצמי.

תאריכי מפגשים: ימי א', 14/2/21, 21/2/21, 28/2/21, 7/3/21, 14/3/21, 21/3/21

בשעות: 12:00-13:30

המחיר למשתתף: ₪ 450

רותי גת-דוברוב, פסיכותרפיסטית, מדריכה מוסמכת, מטפלת בקליניקה פרטית בילדים, נוער ומבוגרים, מדריכת הורים. מרצה בתכנית ההכשרה התלת שנתית ללימודי פסיכולוגיית העצמי ובמכללה האקדמית לאומנויות וחברה. מנחה צוותים העובדים עם ילדים ומשפחות בסיכון בשרותי הרווחה. מרכזת ומנחה במשותף את פורום המטפלים בילדים ונוער של האיגוד הישראלי לפסיכולוגיית העצמי. חברת צוות ההיגוי של תכנית ההכשרה התלת שנתית ללימודי פסיכולוגיית העצמי.

*****

על השילוב בין התערבויות דירקטיביות במצבי חיים מטלטלים לבין פסיכולוגיית העצמי

מיכל ניבורן ועינת הרף-כשדאי

"והיינו יחד שפה אחת, ודברים רבים" (יהודה עמיחי)

בסמינר נלמד על העבודה הטיפולית המאחדת בין הרעיונות והערכים של פסיכולוגיית העצמי לבין עקרונות טיפול וכלי טיפול שנולדו בדיסציפלינות טיפוליות שונות. נתייחס בעיקר לשילובים מעשיים עם הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי (CBT), הטיפול הדיאדי, טיפול במצבי חירום אקוטיים, וטיפול מערכתי. בעזרת דוגמאות קליניות נבקש להתבונן על המעשה הטיפולי כעל מעשה אחדותי שיש בכוחו להחזיק, בו-זמנית, נוכחות זולתעצמי מושתתת אמפתיה, יחד עם התערבויות דירקטיביות ואקטיביות. נחקור את האופנים השונים בהם השילוב בין עולמות טיפוליים שונים מתנהל בתוך זרימה הרמונית ואחדותית שיש בכוחה להרחיב ולהעמיק את המפגש הטיפולי עם האדם הסובל.

תאריכי מפגשים: ימי ד', 21/4/21, 28/4/21, 5/5/21, 12/5/21, 19/5/21, 26/5/21, 2/6/21

בשעות: 09:00-10:30

המחיר למשתתף: ₪ 550

מיכל ניבורן, פסיכולוגית קלינית-מדריכה. מדריכה מוסמכת לטיפול בחשיפה ממושכת ב- PTSD, וב- CBT. בהפרעות חרדה. חברת הועדה המדעית של האיגוד הישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות. מדריכה אישית וקבוצתית בתוכנית ההכשרה התלת-שנתית של האיגוד. עוסקת בטיפול, בהדרכה ובכתיבה על "טיפול מאחד" – טיפול המשלב בין פסיכולוגיית העצמי לבין טיפול קוגניטיבי התנהגותי. לשעבר: מנהלת מקצועית של המרפאה לטיפול ב- PTSD בבי"ח שניידר.

עינת הרף כשדאי, פסיכולוגית התפתחותית-מדריכה. חברת הועדה המדעית של האיגוד הישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות. מדריכה קבוצתית בתוכנית ההכשרה התלת שנתית של האיגוד. פסיכולוגית אחראית במכון להתפתחות הילד בבית חולים "מאיר". מקימת מערך ההתמתחות ההתפתחותית בפגייה. מכשירה אנשי מקצוע על טיפול המשלב בין פסיכולוגיית העצמי לבין טיפול דיאדי וטיפול מערכתי - במשפחות מאושפזות בפגייה.

*****

לפרטים והרשמה: נא לפנות לאלינער לקס במייל elinoar@selfpsy.org.il או בטל' 050-6545499

מרכזת – דורית טוניק-יערי - dotyaari@gmail.com

אתר האיגוד: selfpsychology.org.il